

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL časopisu / URL of the journal: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk>

Autor(i) / Author(s): Ivana Slobodníková
Článok / Article: Medzinárodná bezpečnostná konferencia: „Fórum expertov Varšavského summitu – NATO v obrane mieru: 2016 a ďalej”
Vydavateľ / Publisher: Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov – UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences and International Relations – UMB Banská Bystrica

Odporúčaná forma citácie článku / Recommended form for quotation of the article:

SLOBODNÍKOVÁ, I. 2016. Medzinárodná bezpečnostná konferencia: „Fórum expertov Varšavského summitu – NATO v obrane mieru: 2016 a ďalej”. In *Politické vedy*. [online]. Roč. 19, č. 3, 2016. ISSN 1335 – 2741, s. 228-230. Dostupné na internete: <http://www.politickevedy.fpvmv.umb.sk/archiv-vydani/2016/3-2016/ivana-slobodnikova.html>.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu *Politické vedy*. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

MEDZINÁRODNÁ BEZPEČNOSTNÁ KONFERENCIA: „FÓRUM EXPERTOV VARŠAVSKÉHO SUMMITU – NATO V OBRANE MIERU: 2016 A ĎALEJ”

INTERNATIONAL SECURITY CONFERENCE: “WARSAW SUMMIT EXPERTS’ FORUM – NATO IN DEFENCE OF PEACE: 2016 AND BEYOND”

Ivana Slobodníková*

The Warsaw Summit Experts' Forum – NATO in Defence of Peace: 2016 and Beyond (WSEF 2016) bol organizovaný počas samitu NATO 7. – 9. júla 2016. Hlavným organizátorom WSEF 2016 bol Poľský inštitút medzinárodných záležitostí (PISM) a spoluorganizátorom bol GLOBSEC. Partnermi konferencie bol Atlantic Council, Centrum pre strategické a medzinárodné štúdie a German Marshall Fund Spojených štátov amerických. Hlavným cieľom konferencie bolo vytvorenie platformy pre otvorenú diskusiu hlavných otázok týkajúcich sa Aliancie. Experti, zástupcovia vlád a mimovládnych organizácií priamo zo Severoatlantickej aliancie a jej členských štátov diskutovali o budúcnosti transatlantickej bezpečnosti. Medzi hlavné témy konferencie patrili výzvy Aliancie vo svojom východnom a južnom susedstve, potreba posilnenia spolupráce, hrozba kyberterorizmu, terorizmu a hybridnej vojny. Diskusie sa rovnako venovali naliehavým problémom ako sú podmienky pre životaschopné a vzájomne posilňujúce sa transatlantické väzby; výdavky na obranu v období strategických výziev; vzťahy s partnermi vrátane budúceho rozširovania NATO; nukleárna obrana a ďalšie. Medzi najzaujímavejšie momenty konferencie patrili príhovory od J. E. **Jensa Stoltenberga**, generálneho tajomníka NATO; J. E. **Andrzeja Dudu**, prezidenta Poľskej republiky; **Madeleine Albrightovej**, čestnej riaditeľky, The Atlantic Council Spojených štátov amerických a bývalej americkej ministerky zahraničných vecí, **Federici Mogherini**, Vysokej predstaviteľky Európskej únie

* Mgr. Ivana Slobodníková je doktorandkou na Katedre medzinárodných vzťahov a diplomacie, Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, Kuzmányho 1, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika, e-mail: ivana.slobodnikova@umb.sk.

pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a viceprezidentky Európskej Komisie a J. E. **Alexandera Vershowa**, zástupcu generálneho tajomníka NATO.

Konferencia bola otvorená príhovorom J. E. **Antonihho Macierewicza**, ministra národnej obrany Poľskej republiky, kde poukázal na potrebu posilnenej spolupráce medzi spojencami. Prvý deň konferencie WSEF následne otvoril J. E. **Jens Stoltenberg**, generálny tajomník NATO; J. E. **Andrzej Duda**, prezident Poľskej republiky; ktorých predstavil **Sławomir Dębski**, riaditeľ Poľského inštitútu pre medzinárodné záležitosti a Amb. **Rastislav Káčer**, čestný predseda GLOBSECu. Najdôležitejšie myšlienky pre túto konferenciu predniesla **Madeleine Albrightová**, čestná riaditeľka The Atlantic Council Spojených štátov amerických a bývalá americká ministerka zahraničných vecí, ktorá poukázala na mnohé znepokojenia vyplývajúce zo súčasnej doby, rovnako však pridala aj odporúčania. Potvrdila potrebu zamerať sa nielen na juh, ale aj na juhovýchod prostredníctvom námornej spolupráce v Čiernom mori, a nesmieme zabúdať na Arktídu. Tento región rovnako predstavuje oblasť, kde spojenci musia byť pripravení na konflikt. Kľúčové rozhodnutia o spomínaných regiónoch je potrebné implementovať a dodržiavať dovtedy, kým Rusko bude zastávať agresívnu pozíciu.

Nasledoval príhovor a panel o ceste, ako zachovať mier so zameraním na vojenské možnosti NATO a Ruska s J. E. **Witoldom Waszczykowski**, ministrom zahraničných vecí Poľskej republiky, gen. **Petrom Pavlom**, predsedom vojenského výboru NATO, **Jamesom J. Townsendom**, zástupcom asistenta sekretára pre obranu Európy a NATO, **Heatherom Conleym**, služobne najvyššie postavenou prezidentkou pre Európu, Euroáziu a región Arktídy v Centre pre strategické a medzinárodné štúdie a **Jüri Luikom**, riaditeľom Centra pre obranu a bezpečnosť.

Druhý panel sa venoval potrebe spoločnej vízie pre NATO s cieľom zachovať alianciu silnú, zjednotenú a dôveryhodnú. Tejto problematike sa venovali J. E. **Kolinda Grabar-Kitarović**, prezidentka Chorvátskej republiky, J. E. **Raimonds Vējonis**, prezident Lotyšska a J. E. **Milo Đukanović**, premiér Čiernej Hory. Otázka nacionalizmu, nárastu extrémizmu a výziev pre zachovanie podpory verejnosti nielen pre NATO, ale aj pre Európsku úniu boli do hĺbky prediskutované **Madeleine Albrightovou**, čestnou riaditeľkou Atlantic Council Spojených štátov amerických a bývalou americkou ministerkou zahraničných vecí, **Annou Mee Allerslevou**, primátorkou pre zamestnanie a integráciu v Kodani, **Srevenom Glickmanom**, spoluzakladateľom a výkonným riaditeľom Skupiny pre ekonomické inovácie, **Manuelom Muñizom**, riaditeľom programu pre transatlantické vzťahy Harvardskej univerzity, a **Damonom Wilsonom**, výkonným

viceprezidentom Atlantic Council.

Východné susedstvo Aliancie sa od vzniku súčasnej krízy na Ukrajine stalo novým bodom vzplanutia politického napätia. Gen. (Ret.) **Knud Bartels**, bývalý predseda Vojenského výboru NATO, **Malcolm Chalmers**, zástupca generálneho riaditeľa Kráľovského inštitútu spojených služieb, **Marie Mendras**, profesorka Univerzity vied v Paríži a Amb. **Maris Riekstiņš**, bývalý minister zahraničných vecí Lotyšska sa zhodli, že NATO musí konfrontovať všetky spomínané výzvy a predísť tak kumulácii iných hrozieb vo svojom východnom susedstve. Aby Aliancia dokázala tento cieľ dosiahnuť, bude potrebná transatlantická spolupráca, politický kapitál a obranné schopnosti. Prvý deň konferencie ukončili večerné debaty na rôzne témy: nukleárna obrana, Európska informačná služba, kybernetická bezpečnosť, informačná vojna a úloha Vyšehradskej skupiny.

Druhý deň konferencie začal diskusiou zameranou na južné susedstvo Aliancie. Prílev utečencov, vzostup Islamského štátu, nepokoje v Sýrii a všeobecná nestabilita v regióne Blízkeho východu a Severnej Afriky, ktorá predstavuje jednu z najväznejších hrozieb v transatlantickom priestore. Ctení hostia J. E. **Børge Brende**, minister zahraničných vecí Nórskeho kráľovstva, **Ahmet Ünal Çeviköz**, prezident Centra politiky v Ankare, J. E. **Paolo Gentiloni**, minister zahraničných vecí Talianskej republiky, **Derek Chollet**, poradca pre bezpečnosť a obranu, z German Marshall Fund Spojených štátov amerických a **Felix Arteaga**, z Elcano kráľovského inštitútu pre medzinárodné a strategické štúdiá poukázali na potrebu stratégie pre jasnú identifikáciu, manažment a znižovania hrozieb pochádzajúcich práve z tohto regiónu. Zvyšok konferencie bol venovaný skôr regionálnym záležitostiam, ako napríklad podpora stability v post-sovietskom priestore, perspektívy ďalších demokratických reforiem na Ukrajine a v Gruzínsku bez pravdepodobnej možnosti členstva a úloha NATO v stále nestabilnom Afganistane. Každéj problematike sa venovali experti z danej oblasti.

Posledná panelová diskusia sa venovala dôležitej otázke: kam smeruje Aliancia po samite vo Varšave v bezpečnostnom prostredí, ktoré je značne zhoršené. Hlavnou úlohou Aliancie musí byť znovuvybudovanie svojich obranných schopností, sústrediť sa na zdroje a obnoviť zoznam hrozieb, kde musia byť zaradené zločiny v kybernetickom priestore, informačná vojna a nedostatočná podpora verejnosti. Na záver boli vyslovené základné zásady pre NATO v najbližších rokoch – silná Aliancia založená na spoločných cieľoch a partnerstvo založené na dôvere.